

Parlamentul României Senat

PROIECT

HOTĂRÂRE

referitoare la Comunicarea Comisiei Program nuclear cu caracter informativ prezentat în
temeiul articolului 40 din Tratatul Euratom - final (după avizul CESE)
COM(2026) 120 final

În temeiul dispozițiilor art. 67 și art. 148 alin. (2) și alin. (3) din Constituția României, republicată, precum și ale *Protocolului (nr. 1) privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană*, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

În baza raportului Comisiei pentru Afaceri Europene nr. LXII/201/20.05.2026,
Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1.- Senatul României

(1) Constată că:

- a) energia nucleară continuă să joace un rol important în asigurarea securității energetice, a decarbonizării și a competitivității industriale a Uniunii Europene;
- b) programul nuclear european presupune investiții semnificative atât pentru construirea de noi capacități nucleare, cât și pentru prelungirea duratei de viață a reactoarelor existente;
- c) întârzierile în implementarea proiectelor nucleare conduc la creșteri semnificative ale costurilor și la reducerea capacității nucleare estimate pentru anul 2050;
- d) Uniunea Europeană se confruntă cu vulnerabilități în lanțul de aprovizionare nuclear, în special în ceea ce privește serviciile de conversie, îmbogățire și aprovizionarea cu uraniu slab îmbogățit de înaltă puritate (HALEU) necesar anumitor tehnologii SMR;
- e) cererea de personal calificat în sectorul nuclear european este în creștere, fiind estimată necesitatea recrutării a până la 250.000 de noi specialiști până în anul 2050.

(2) Apreciază că:

- a) rolul energiei nucleare ca sursă de energie cu emisii reduse de carbon contribuie la stabilitatea sistemului energetic european și la reducerea dependențelor energetice externe;
- b) menținerea celor mai înalte standarde de securitate nucleară, radioprotecție, protecție fizică și securitate cibernetică reprezintă o condiție esențială pentru dezvoltarea proiectelor nucleare;

- c) accentul pus de Comisia Europeană pe gestionarea sigură și responsabilă a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive contribuie la consolidarea securității nucleare europene;
- d) contribuția energiei nucleare la producția de radioizotopi medicali justifică necesitatea consolidării capacităților europene în acest domeniu strategic.

(3) Susține:

- a) consolidarea cooperării europene și internaționale în domeniul energiei nucleare, inclusiv armonizarea practicilor de reglementare și schimbul de experiență între autoritățile competente;
- b) dezvoltarea unui lanț de aprovizionare nuclear european rezilient și diversificat, pentru reducerea dependențelor externe și creșterea autonomiei strategice a Uniunii Europene;
- c) investițiile în infrastructura nucleară, cercetare, dezvoltarea competențelor și formarea profesională în domeniul nuclear;
- d) necesitatea unor mecanisme financiare și de reducere a riscurilor pentru facilitarea investițiilor în proiecte nucleare, inclusiv utilizarea contractelor de achiziție de energie electrică (PPA), contractelor pentru diferență (CFD) sau modelul de bază de active reglementate (RAB);
- e) continuarea dezvoltării proiectelor nucleare din România în condiții de securitate și siguranță nucleară, inclusiv proiectele privind Unitățile 3 și 4 Cernavodă și reactoarele modulare mici.

(4) Atrage atenția că:

- a) orice dezvoltare a programelor nucleare trebuie realizată cu respectarea strictă a standardelor privind securitatea nucleară, protecția radiologică, securitatea cibernetică și pregătirea pentru situații de urgență;
- b) dezvoltarea noilor capacități nucleare trebuie corelată cu existența infrastructurii necesare pentru gestionarea combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, inclusiv a depozitelor geologice;
- c) lipsa personalului calificat și îmbătrânirea forței de muncă reprezintă riscuri semnificative pentru implementarea programelor nucleare europene;
- d) Uniunea Europeană dispune, în prezent, de capacități insuficiente în domeniul serviciilor de conversie și îmbogățire a uraniului, pentru acoperirea necesarului estimat pe termen lung;
- e) dezvoltarea tehnologiilor reactoarelor modulare mici (SMR) și a reactoarelor modulare avansate (AMR) necesită coordonare între statele membre și armonizarea proceselor de reglementare și autorizare;
- f) menținerea încrederii publicului în proiectele nucleare depinde de transparență, consultare publică și comunicare permanentă privind securitatea nucleară și impactul asupra mediului.

Art. 2.- Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, iar Opinia cuprinsă în această hotărâre se transmite către instituțiile europene.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din .. mai 2026, cu respectarea prevederilor art. 76 alin (2) din Constituția României, republicată.

Președintele Senatului
Mircea ABRUDEAN

București, .. mai 2026
Nr. ..

Parlamentul României
Senat

XXXV4/449/21.05.2026

Comisia pentru Afaceri Europene

RAPORT

la

Comunicare a Comisiei Program nuclear cu caracter informativ prezentat în temeiul articolului 40 din Tratatul Euratom - final (după avizul CESE)

COM(2026) 120 final

Comisia pentru afaceri europene a fost sesizată, în temeiul Protocolului nr.1, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunităților Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea 13/2008, în vederea examinării Comunicării Comisiei Program nuclear cu caracter informativ prezentat în temeiul articolului 40 din Tratatul Euratom - final (după avizul CESE), COM (2026) 120 final.

Dezbaterile au avut loc în ședințele din 5 și 19 mai 2026. La dezbateri au participat reprezentanți din partea Ministerului Afacerilor Externe.

Au fost analizate punctele de vedere transmise de Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare, Ministerul Afacerilor Externe și Serviciul pentru Afaceri Europene.

Comisiile permanente sesizate – Comisia pentru energie, infrastructură energetică și resurse minerale, Comisia pentru mediu și Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport – nu au formulat observații.

Descrierea documentului european

Documentul prezintă Strategia Comisiei Europene pentru impulsivarea dezvoltării și implementării reactoarelor modulare mici (SMR), vizând consolidarea autonomiei energetice și atingerea neutralității climatice.

Această inițiativă strategică urmărește să transforme Europa într-un lider industrial prin utilizarea unor tehnologii nucleare flexibile, capabile să furnizeze energie electrică și termică pentru sectoare greu de decarbonizat.

Planul pune un accent deosebit pe colaborarea între statele membre, standardizarea modelelor de proiectare și raționalizarea proceselor de autorizare pentru a permite operarea primelor unități la începutul anilor 2030.

De asemenea, sunt propuse măsuri concrete pentru mobilizarea finanțării private și publice, protejarea proprietății intelectuale europene și dezvoltarea unei forțe de muncă înalt calificate.

Prin acest cadru, Uniunea Europeană intenționează să își revitalizeze lanțul de aprovizionare industrial și să mențină cele mai înalte standarde de securitate nucleară.

În urma examinării, membrii comisiei:

- **constată că:**
  - energia nucleară continuă să joace un rol important în asigurarea securității energetice, a decarbonizării și a competitivității industriale a Uniunii Europene.
  - programul nuclear european presupune investiții semnificative atât pentru construirea de noi capacități nucleare, cât și pentru prelungirea duratei de viață a reactoarelor existente.
  - întârzierile în implementarea proiectelor nucleare conduc la creșteri semnificative ale costurilor și la reducerea capacității nucleare estimate pentru anul 2050.

- Uniunea Europeană se confruntă cu vulnerabilități în lanțul de aprovizionare nuclear, în special în ceea ce privește serviciile de conversie, îmbogățire și aprovizionarea cu uraniu slab îmbogățit de înaltă puritate (HALEU) necesar anumitor tehnologii SMR.

- cererea de personal calificat în sectorul nuclear european este în creștere, fiind estimată necesitatea recrutării a până la 250.000 de noi specialiști până în anul 2050.

• **apreciază că:**

- rolul energiei nucleare ca sursă de energie cu emisii reduse de carbon contribuie la stabilitatea sistemului energetic european și la reducerea dependențelor energetice externe;

- menținerea celor mai înalte standarde de securitate nucleară, radioprotecție, protecție fizică și securitate cibernetică reprezintă o condiție esențială pentru dezvoltarea proiectelor nucleare;

- accentul pus de Comisia Europeană pe gestionarea sigură și responsabilă a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive contribuie la consolidarea securității nucleare europene;

- contribuția energiei nucleare la producția de radioizotopi medicali justifică necesitatea consolidării capacităților europene în acest domeniu strategic.

• **susțin:**

- consolidarea cooperării europene și internaționale în domeniul energiei nucleare, inclusiv armonizarea practicilor de reglementare și schimbul de experiență între autoritățile competente;

- dezvoltarea unui lanț de aprovizionare nuclear european rezilient și diversificat, pentru reducerea dependențelor externe și creșterea autonomiei strategice a Uniunii Europene;

- investițiile în infrastructura nucleară, cercetare, dezvoltarea competențelor și formarea profesională în domeniul nuclear;
- necesitatea unor mecanisme financiare și de reducere a riscurilor pentru facilitarea investițiilor în proiecte nucleare, inclusiv utilizarea contractelor de achiziție de energie electrică (PPA), contractelor pentru diferență (CfD) sau modelul de bază de active reglementate (RAB);
- continuarea dezvoltării proiectelor nucleare din România în condiții de securitate și siguranță nucleară, inclusiv proiectele privind Unitățile 3 și 4 Cernavodă și reactoarele modulare mici.

- **atrag atenția că:**

- orice dezvoltare a programelor nucleare trebuie realizată cu respectarea strictă a standardelor privind securitatea nucleară, protecția radiologică, securitatea cibernetică și pregătirea pentru situații de urgență;
- dezvoltarea noilor capacități nucleare trebuie corelată cu existența infrastructurii necesare pentru gestionarea combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, inclusiv a depozitelor geologice;
- lipsa personalului calificat și îmbătrânirea forței de muncă reprezintă riscuri semnificative pentru implementarea programelor nucleare europene;
- Uniunea Europeană dispune, în prezent, de capacități insuficiente în domeniul serviciilor de conversie și îmbogățire a uraniului, pentru acoperirea necesarului estimat pe termen lung;
- dezvoltarea tehnologiilor reactoarelor modulare mici (SMR) și a reactoarelor modulare avansate (AMR) necesită coordonare între statele membre și armonizarea proceselor de reglementare și autorizare;
- menținerea încrederii publicului în proiectele nucleare depinde de transparență, consultare publică și comunicare permanentă privind securitatea nucleară și impactul asupra mediului.

În urma dezbaterii, membrii Comisiei pentru afaceri europene au hotărât, cu majoritatea membrilor prezenți, formularea unei OPINII la COM(2026) 120 final.

Comisia pentru Afaceri Europene supune Plenului Senatului, spre dezbateră și adoptare, prezenta OPINIE, în conformitate cu art. 34 din Anexa la Regulamentul Senatului aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, cu modificările și completările ulterioare.

Președinte,

Senator Rodica CUȘNIR

Secretar,

Senator Andrei-Emil Dîrlău

Întocmit: Ana Ungureanu, Consilier parlamentar